

Dr. sc. Ana Smontara

DR. NIKOLA SERTIĆ (1906.-1967.) **nezaboravni koprivnički župnik** **i veliki ljubitelj Podravine**

“Pošli smo do apostolske delegacije, gdje se nalazi oltar blaženog Nikole Tavelića. Služio sam u 7 sati svetu Misu. Bila je to zavjetna Misa za grad Koprivnicu. Molio sam za sve naše potrebe, za naše obitelji, za našu mladež, za naše bolesnike, za obraćenike, za one koji vjeruju i ne vjeruju...”

Iz dnevnika dr. Nikole Sertića, Jeruzalem, 26. travnja 1967. godine.

Slika 1. Dr. Nikola Sertić, kao mladi župnik Zagrebačke nadbiskupije¹.

Nikola Sertić jedan od najuglednijih svećenika kod nas, rodio se 29. listopada 1906. u Brinju (Lika). Kao dječak vrlo savjesno i predano sudjelovao u kršćankom životu u obitelji i rodnom Brinju zahvaljujući vjerničkoj obitelji u kojoj su vjera i Crkva bili sastavni dio života, ali i njegovom kateheti, glasovitom brinjskom župniku, kanoniku Ivanu Malinariću. Na poziv svojeg ujaka, zagrebačkog kanonika Nikole Borića s trinaest godina Nikola Sertić odlazi u Zagreb, gdje se upisuje u Gornjogradsku gimnaziju. Nakon godinu dana u Zagrebu, po nagovoru i odluci nadbiskup dr. Antuna Bauera odlazi na daljnje školovanje u travničko sjemenište². Zajedno s drugim seminarcima Zagrebačke nadbiskupije.

¹ Ljubaznošću mon. Ivica Kecerina, župnika župe BDM na Dolcu u Zagrebu

² Sjemenište u Travniku djelovalo je od 3. listopada 1882. do ožujka 1945. godine, te ponovno djeluje od 1999. godine i to na mjestu na kojem ga je i utemeljio prvi vrhbosanski nadbiskup dr. Josip Stadler. Nikola Sertić se u njemu školovao od 1920 do mature 1927. godine.

Boravak Nikole Sertića u Travniku u ono vrijeme kada se njegovala živa tradicija na svetački lik Petra Barbarića, te značajno razvijala Marijine kongregacije (čiji je zbornik ubrzo postao i Nikola Sertić) bitno je doprinio nadogradnji Nikole Sertića u duhu duboke pobožnosti, koja je obilježila cijeli njegov život. Tijekom školovanja N. Sertić, kao izuzetno marljiv učenik, naučio je odlično latinski jezik, francuski jezik, ali u stekao solidno znanje iz povijesti. Nakon mature 1927. godine postaje Zagrebački bogoslov koji ne samo da vrlo temeljito studira nego je i osobito revan klerik³. Nakon završnih ispita na Katoličkom bogoslovnom fakultetu, služio je prvu sv. Misu u župnoj crkvi u Brinju, 5. srpnja 1935. Isto kao i njegov ujak kanonik Nikola Borić, ostaje na službi u Zagrebačkoj nadbiskupiji. Službovao je kratko u Donjoj Stubici, u svetištu Majke Božje u Bistrici (danas Mariji Bistrici) te kao kapelan i kateheta u Križevcima. Ono što je obilježilo početak njegovog pastoralnog djelovanja, a naročito kasnije, je pokretanje i vrlo uspješno vođenje pjevačkih zborova budući da je bio iznimno talentiran kao i muzički obrazovan. Nakon početne službe zahvaljujući vrlo širokoj naobrazbi, predstojnik katedre za liturgiju i pastoralnu teologiju na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu Dr. Kniewald predložio ga je za svoga nasljednika kao profesora liturgije. U narednom razdoblju N. Sertić pod voditeljstvom Dr. Kniewald napisao je doktorsku disertaciju pod naslovom "Hrvatski kajkavski molitvenici"[1]. Ipak nije ostao na fakultetu kao profesor, jer kao izuzetno aktivan kateheta u crkvi, ali i u organizacijama vjernika izvan crkve npr. Križarskoj organizaciji⁴ (ostao je zapamćen njegov vrlo pobudan govor kao katehete na "Zajedničkim sastancima zagrebačkih malih križara" u Zagrebu 2. lipnja 1940. godine), optužen je zbog djelovanja te je proveo 3 mjeseca u istražnom zatvoru u Zagrebu, od svibnja do kolovoza 1945. godine. Odmah nakon puštanja iz istražnog zatvora odlazi djelovati među vjernički puk. Prva župa mu je bila "Župe Svetog Ivana Krstitelja-Rečica" u Rečici [2] kraj Karlovca, gdje pastoralno djeluje od 9. kolovoza 1945. do 7. studenog 1950. a paralelno i u susjednoj "Župi Svetog Josipa" Šišljavići (1947. do 1951.). Među vjernicima tamo ostao je zapamćen kao pravi primjer svećeničke revnosti [3]. Osnovao je pjevački zbor, ustrajno ga vježbao, sam skladao, a podučavao ga je muzikolog u Etnografskom muzeju u Zagrebu dr. Vinko Žganec. Nikola Sertić se i dodatno muzički obrazovao završivši srednju muzičku školu kod maestra Franje Dugana. Suradnja N. Sertića i V. Žganca obilaskom pojedinaca-pučkih pjevača na terenu, bilježenjem tekstova pučkih pjesama, organiziranjem zborova da pjevaju melodije, te snimanjem istih nastala čitava knjiga narodnih pjesama iz Rečice i okoline⁵.

3 Na posljednjoj godini studija ak. god. 1930/31. obnašao je dužnost predsjednika "Vijenca".

4 U okviru "Apostolata molitve" 1930. godine osnovana je Križarska organizacija kao organizacija za hrvatsku katoličku mladež te koja je djelovala sve do 1945. godine

5 1951. godine Nikola Sertić je premješten u novu župu, te je knjiga narodnih pjesama Rečice i okoline ostala u rukopisu do današnjih dana.

Budući da je Nikola Sertić postizao iznimne uspjehe, 1950. godine povjerena mu je zahtjevna dužnost, postavljen za upravitelja župe sv. Nikole u Koprivnici[4]. Mada je 4. siječnja 1951. u starosti od sedamdeset pet godina, psihički slomljen i bolestan iz Lepoglave vratio koprivnički župnik Stjepan Pavunić te nastavio biti župnik i dekan sve svoje do smrti 7. ožujka 1959. godine, stvarni upravitelj župe bio je dr. Nikola Sertić. On je dužnost upravitelja župe obavljao u zajedništvu i s iznimnim uvažavanjem prečasnika Stjepana Pavunića. U Koprivnici došla je do punog izražaja predanost Nikole Sertića Bogu i ljudima. Cjelokupan njegov rad tamo bio je rezultat iznimne ustrajnosti, milosti i dobrote.

Što je dr. Nikola Sertić učinio za Koprivnicu i Podravinu, o tome se tek treba napisati knjiga jer zasigurno svojim dolaskom za upravitelja župe sv. Nikole preporodio je kako Koprivnicu tako i njenu okolicu. Suvremenici toga doba, dobro se sjećaju sajmenih dana u Koprivnici, kada su tijekom cijelog dana vjernici iz okolnih sela su dolazili u crkvu da bi se ispovjedili i obavljali pobožnosti. Župnik N. Sertić im je uvijek bio dostupan.

Slika 2. Generacija prvopričesnika rođenih 1947. godine sa župnikom dr. Nikolom Sertićem⁶.

Posebnu pažnju N. Sertić posvećivao je djeci, prema njima je bio uvijek pun razumijevanja, ali i vedar i uvijek spreman na šalu, razveseljavao ih darovima te mnogobrojnim priredbama. Mnoga djeca, kojima nije bilo dozvoljeno ići u crkvu i pohađati vjeronauk, znala su krijući se od učitelja i/ili roditelja dolaziti na vjeronauk i druge crkvene aktivnosti, a neka među njima su primili tako i

⁶ Među prvo pričesnicima na slici dobivenoj ljubaznošću gospodina Josipa Smontara (prvopričesnika u bijelom krugu na slici), ima i nekoliko prvopričesnika čiji roditelji nisu znali i/ili nisu htjeli znati da su im djeca svojevoljno pohađala vjeronauk kako bi mogli primili sakrament sv. Pričesti.

sakrament sv. Pričesti (sl. 2.). Djeca su svojeg župnika (kako su zvali N. Sertića) naprosto obožavala jer je u svojoj blagosti, dobroti i strpljivosti s njima bio doista neiscrpan. Za svakoga je uvijek imao lijepu riječ, svakome je znao ime, mnoge pomagao, a posebice one iz siromašnih obitelji i iz obitelji s mnogo djece. Usprkos brojnim dužnostima bio je uvijek spreman pomoći kod učenja školskih sadržaja, a za djecu koja su izrazila želju da bi htjeli u sjemenište odvajao je neograničeno mnogo vremena ali i novaca. U takvim slučajevima znao je djecu poučavati i godinama kako bi završili školu ako je trebalo i po nekoliko sati na dan bez obaveza. I danas se neki rado spominju gospodina Branka Golubića (na slici 3 prvi s desne strane) kojeg je N. Sertić podučavao pune četiri godine, da završi osmoljetku s nadom da će u sjemenište. Iako u sjemenište nije bio primljen, postao je cijenjen građanin Koprivnice i obiteljski čovjek koji je svoju zahvalnost župniku uvijek i ponovno iskazivao i javno isticao. No on nije bio jedini, bilo je i mnogih drugih koje je na isti način pomagao N. Sertić, spomenimo se među inim samo mons. Zvonka Sekelja, župnika župe sv. Blaža u Zagrebu. Često je znao isticati da je bit kršćanstva, prihvaćanje odgovornosti, da je Bog milostiv i dobar, ali vjerovanje iziskuje žrtvu i odricanje i to je bila nit njegovog djelovanja.

Slika 3. Na slici s lijeva na desno su Ivica Kecerin (nećak), Marija Kecerin (sestra), dr. Nikola Sertić i Branko Golubić na župnom dvoru 1957 godine⁷.

Nikola Sertić osobito je štovao presveto Srce Isusovo, njegovao pobožnost prvih petaka u mjesecu, te satima neumorno ispovijedao godinama one koji su slijedili ovu pobožnost. Posebno je revno častio Majku Božju, stoga mu je osobito prirasla srcu lijepa, povijesno znamenita barokna crkva Majke Božje u Močilama.

⁷ Slika iz obiteljskog albuma-Golubić, ljubaznošću supruge pokojnog Branka Golubić.

Uz dosta financijskih poteškoća i iznimni trud uspio je tu crkvu obnoviti iznutra i izvana, te na uskršni i duhovski ponedjeljak i veće Gospine blagdane voditi ondje procesiju. Koliko je mogao brinuo se i o drugim kapelicama u Podravini. U okviru ondašnjih mogućnosti popravljao i obnavljao ih, te se brinuo da se obavljaju pobožnosti u njima. No posebno se brinuo za glavnu župnu crkvu sv. Nikole, koju je temeljito obnovio iznutra i izvana sakupivši glavninu sredstva od vjernika čije je puno povjerenje zadobio zbog svoje revnosti i izuzetne skromnosti. Na svoju udobnost nije pazio, primao je milodare koje je najvećim djelom dijelio, djeci, sirotinji, potrebitim. Bio je neumoran u posjetima bolesnima, primao roditelje ponekad i do kasno u noć u svom uredu. Sebe nikada nije štedio i neizostavno je u 6 sati u jutro bio u svetoj misi i tako gotovo do svojeg posljednjeg dana.

U travnju 1967. godine, unatoč neodležanoj gripi odlučio se s koprivničkim župljanima poći na hodočašće u Svetu Zemlju. Jako revan oko svega što je obuhvaćala svećenička služba, bio je dosta nebrizan glede svojega zdravlja. Te je samo dan prije odlaska u Svetu zemlju iako lošeg zdravstvenog stanja otišao u posjet Močilama i to biciklom i po kiši, možda je baš taj posjet crkvi Majke Božje Močilske za dr. Nikolu Sertića bio i sudbonosan jer je dobio kasnije gnojnu upalu pluća i porebricu. Na putu u Svetu zemlju, N. Sertić vodio je dnevnik. Iza posljednje svoje svete Mise kod oltara blaženog Nikole Tavelića, 26. travnja 1967. godine, N. Sertić je u dnevnik, već omalaksalom rukom od iscrpljenosti zbog bolesti, napisao “....*Služio sam u 7 sati svetu Misu. Bila je to zavjetna Misa za grad Koprivnicu. Molio sam za sve naše potrebe, za naše obitelji, za našu mladež, za naše bolesnike, za obraćenike, za one koji vjeruju i ne vjeruju...*”

Čini se da je Nikola Sertić u tim trenucima svojeg posljednjeg dana ovozemaljskog života bio svjestan ozbiljnosti zdravstvenog stanja, te je zabilješka u dnevniku o Molitvi za grad Koprivnicu može značiti i njegovo opraštanje od župe sv. Nikole u Koprivnici koju je tako uspješno vodio i Podravine koju je neizmjereno volio.

Dr. Nikola Sertić preminuo je istog dana, 26. travnja 1967. godine u Svetoj zemlji.

Slika 4. Faksimil znakovite obavijesti u Glasu podravine o pokopu dr. Nikole Sertića.⁸

Tijelo dr. Nikole Sertića, nakon povratka u domovinu, bilo je izloženo u crkvi sv. Nikole gdje su mu brojni vjernici odali posljednju počast sa suzama u očima ističući da takvog župnika naši krajevi još nisu imali. Rekvijem je služio njegov ujak zagrebački kanonik Nikola Borić, a sprovodna povorka (dotada neviđena) protezala se od crkve sv. Nikole do samog groblja uz prisustvo velikog broja svećenika i bogoslova, te mnogobrojnih građana koji su željeli ispratiti na posljednje počivalište svojeg župnika i sugrađanina.

Život i sveukupno djelovanje nezaboravnog dr. Nikole Sertića, glazbenika, pjesnika i jednog od naših najuglednijih svećenika valjalo bi pomnije istražiti i objelodaniti, a ovaj kratki osvrt na njegov život neka bude poticaj svima koji bi tome mogli doprinijeti.

IZVORI:

Sertić, Nikola, *Hrvatski kajkavski molitvenici* (Zagreb, 1943; rukopis doktorskog rada br. 24 u tajništvu Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu).

Župni ured Župe Svetog Ivana Krstitelja-Rečica (<http://zupasvetogivanakrstitelja.freshcreator.com/hrv/pocetna>)

Župni ured Župe Svetog Josipa-Šišljavić (<https://sites.google.com/site/zupasisljavic/>)

Župni ured Svetog Nikole, Koprivnica

⁸ Glas Podravine, subota 20.5. 1967, broj: 021. str. 4. (<http://glaspodravine.hr/>)